

Referenční knihovník specialista

Referenční knihovník specialista koordinuje systém knihovnických a informačních služeb knihovny; je aktivně zapojen do vývoje národního systému knihovnických a informačních služeb tvorbou pracovních pomůcek, formou kooperativních projektů a inovací. Analyzuje a vyhodnocuje zpětnou vazbu z provozu národního, regionálního a oborového systému knihovnických a informačních služeb. Podílí se na realizaci systému celoživotního vzdělávání v oboru.

Odborný směr:	Média, publicistika a knihovnictví
Odborný podsměr:	knihovnictví, archivnictví
Kvalifikační úroveň:	Magisterský studijní program
Alternativní názvy:	Reference Librarian Expert, Reference Librarian Specialist
Nadřazené povolání:	Knihovník specialista
Příbuzné specializace:	Knihovník specialista katalogizátor,
Regulovaná jednotka práce:	Ne

Pracovní činnosti

- Poskytnutí a koordinace knihovnických a informačních služeb.
- Poskytnutí a koordinace referenčních a faktografických služeb na oborové, regionální a národní úrovni.
- Vyhodnocení statistik a analýz informačních potřeb a požadavků uživatelů systému knihoven.
- Strategie a koncepce systému meziknihovnických služeb na oborové, regionální a národní úrovni.
- Koncepce projektů a databází podporujících oborový, regionální a národní systém knihovnických a informačních služeb.
- Tvorba vysoce specializovaných řešerší.
- Zpracování vysoce specializovaných studijně rozborových zpráv.
- Koncepční příprava a realizace instruktáží a školení uživatelů o poskytovaných knihovnických a informačních službách.
- Prezentace oborového, regionálního a národního systému knihovnických a informačních služeb.
- Výuka v kurzech celoživotního vzdělávání pro oblast knihovnických informačních služeb.
- Odborné vedení stáží českých i zahraničních studentů a expertů.
- Aktivní zapojení do mezinárodních organizací a projektů pro knihovnické a informační služby.
- Tvorba standardů v oblasti knihovnických a informačních služeb.
- Zajištění mezinárodních meziknihovnických služeb.

CZ-ISCO

- 26220 - Specialisté v knihovnách a v příbuzných oblastech
- 2622 - Specialisté v knihovnách a v příbuzných oblastech

Hrubé měsíční mzdy podle krajů v roce 2023

Specialisté v knihovnách a v příbuzných oblastech (CZ-ISCO 2622)

Kraj	Mzdová sféra			Platová sféra		
	Od	Medián	Do	Od	Medián	Do
Hlavní město Praha	30 181 Kč	38 675 Kč	51 490 Kč	-	-	-
Jihomoravský kraj	30 411 Kč	44 066 Kč	68 973 Kč	-	-	-

Hrubé měsíční mzdy v roce 2023 celkem

		Medián za ČR celkem	
CZ-ISCO		Mzdová sféra	Platová sféra
2622	Specialisté v knihovnách a v příbuzných oblastech	37 131 Kč	39 052 Kč

ESCO

Kód podskupiny	Název podskupiny v ESCO	URL - podskupiny v ESCO
2622	Specialisté v knihovnách a v příbuzných oborech	http://data.europa.eu/esco/isco/C2622

Pracovní podmínky

Název	1	2	3	4
Zraková zátěž	x	x		
Duševní zátěž	x	x		
Zátěž teplem	x			
Zátěž chladem	x			
Zátěž hlukem	x			
Zátěž vibracemi	x			
Zátěž prachem	x			
Zátěž chemickými látkami	x			
Zátěž invazivními alergeny	x			
Zátěž biologickými činiteli způsobujícími onemocnění	x			
Zátěž ionizujícím zářením	x			
Zátěž neionizujícím zářením a elektromagnetickým polem včetně laserů	x			
Celková fyzická zátěž	x			
Zátěž trupu a páteře s převahou statické práce (manipulace s břemeny)	x			
Lokální zátěž - zátěž malých svalových skupin	x			
Lokální zátěž jemné motoriky	x			
Zátěž prací v omezeném nebo uzavřeném prostoru	x			
Zátěž prací v nevhodných pracovních polohách	x			
Práce ve výškách	x			
Zvýšené riziko úrazu pracovníka	x			
Zvýšené riziko obecného ohrožení	x			
Pracovní doba, směnnost	x			

Legenda:

- 1. Stupeň zátěže (minimální zdravotní riziko)
Faktor se při výkonu práce nevyskytuje nebo je zátěž faktorem minimální, vliv faktoru je ze zdravotního hlediska nevýznamný.
- 2. Stupeň zátěže (únosná míra zdravotního rizika)
Ze zdravotního hlediska je míra zátěže faktorem únosná, nepřekračuje limity stanovené předpisy, vliv faktoru je akceptovatelný pro

WorkUnitTypeEnum.2

101888

zdravého člověka.

- 3. Stupeň zátěže (významná míra zdravotního rizika)

Úroveň zátěže překračuje stanovené limitní hodnoty expozice (zátěže), na pracovištích je nutná realizace náhradních technických a organizačních opatření, nelze vyloučit negativní vliv na zdraví pracovníků.

- 4. Stupeň zátěže (vysoká míra zdravotního rizika)

Úroveň zátěže vysoce překračuje stanovené limitní hodnoty expozice, na pracovištích musí být dodržován soubor preventivních opatření, častěji dochází k poškození zdraví.

Kvalifikace k výkonu povolání

Školní vzdělání

Nejvhodnější školní přípravu poskytují obory:

Typ	Název	Kód
KKOVTypeEnum.1	Magisterský studijní program v oboru informační studia a knihovnictví	7201T

Vhodnou školní přípravu poskytují také obory:

Typ	Název	Kód
KKOVTypeEnum.1	Magisterský studijní program v oboru ekonomika a management	6208T
KKOVTypeEnum.1	Magisterský studijní program v oboru kvantitativní metody v ekonomice	6207T
KKOVTypeEnum.1	Magisterský studijní program ve skupině oborů teorie a dějiny umění	81xxT
KKOVTypeEnum.1	Magisterský studijní program ve skupině oborů obory z oblasti historie	71xxT
KKOVTypeEnum.1	Magisterský studijní program ve skupině oborů filozofie, teologie	61xxT
KKOVTypeEnum.1	Magisterský studijní program ve skupině oborů pedagogika, učitelství a sociální péče	75xxT
KKOVTypeEnum.1	Magisterský studijní program ve skupině oborů publicistika, knihovnictví a informatika	72xxT
KKOVTypeEnum.1	Magisterský studijní program ve skupině oborů inženýrské obory	18xxT
KKOVTypeEnum.1	Magisterský studijní program v oboru systémové inženýrství a informatika	6209T
KKOVTypeEnum.1	Magisterský studijní program ve skupině oborů sociální vědy	67xxT

Kompetenční požadavky

Odborné dovednosti

Kód	Název	Úroveň 1-8	Vhodnost
j22.B.4016	Práce s elektronickými informačními zdroji a nástroji	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.D.1011	Orientace v nakladatelské politice v ČR a zahraničí	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.D.1012	Orientace v aktuálně vydávaných titulech	7	CompetenceSuitabilityEnum.2

Odborné dovednosti

Kód	Název	Úroveň 1-8	Vhodnost
m22.D.2601	Zpracování koncepcí, plánů a programů v oblasti knihovnictví a informačních služeb a systémů	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.D.6002	Poskytování bibliografických a rešeršních služeb v knihovnách s regionální působností	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.D.6003	Poskytování bibliografických, referenčních, informačních a rešeršních služeb v knihovnách s celostátní působností	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.D.7001	Navrhování, strukturování a vytváření bibliografických a faktografických databází	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.D.7011	Příprava kurzů knihovnicko-bibliografické a informační gramotnosti v knihovnách s regionální a celostátní působností	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.D.8019	Ovládání automatizovaného knihovního systému	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.D.8005	Vyhledávání bibliografických a faktografických informací, jejich ověřování a správaází dat	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.D.6009	Formální a obsahová analýza textu	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.C.1002	Odborná komunikace (včetně cizojazyčné) se čtenáři, uživateli a zákazníky v knihovnách	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.Z.1002	Samostatné zajišťování chodu knihovny s univerzálním nebo specializovaným fondem s regionální působností	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.Z.1011	Správa a organizace samostatných studoven v knihovnách s regionální a nadregionální působností	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
h14.D.3001	Sledování a kontrola vývoje spokojenosti zákazníků	7	CompetenceSuitabilityEnum.2

Popisy úrovní naleznete zde: https://nsp.cz/downloads/Priloha_c2_manualu.pdf

Odborné znalosti

Kód	Název	Úroveň 1-8	Vhodnost
m22._.0014	elektronické informační zdroje a nástroje	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
j34._.0012	literatura	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._.0001	knihovnické a informační služby	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._.0002	státní informační a kulturní politika, informační procesy, instituce v informační oblasti	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._.0003	normy, standardy a metody zpracování knihovních fondů (AACR, MARC /UNIMARC, Konspektus ad.)	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._.0004	automatizované knihovní systémy české i zahraniční	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._.0005	principy digitalizace dokumentů a knihovních fondů	7	CompetenceSuitabilityEnum.2

Odborné znalosti

Kód	Název	Úroveň 1-8	Vhodnost
m22._.0006	informační potřeby a bariéry	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._.0007	formy a metody individuální a kolektivní práce s uživatelem knihovnických a informačních služeb	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._.0008	organizace a ochrana knihovního fondu	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._.0009	akvizice dokumentů	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._.0012	profilování, budování, zpracovávání a katalogizace informačních, knihovnických a archívních fondů	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._.0021	metody zpracovávání rešerší	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._.0031	pravidla ochrany osobních údajů, autorské právo v ČR a zahraničí	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._.0032	vývoj písemnictví, psacích látek a potřeb, dějiny knihy a knihovnictví	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
j22._.0016	počítačové zpracování textů a tabulek	7	CompetenceSuitabilityEnum.2
h11._.0006	marketing a marketingová komunikace	6	CompetenceSuitabilityEnum.1
i31._.0001	pravidla evidování korespondence, smluv a dalších dokumentů	4	CompetenceSuitabilityEnum.1
i31._.0005	spisová služba	4	CompetenceSuitabilityEnum.1
i31._.0011	pravidla a postupy skartačních řízení	4	CompetenceSuitabilityEnum.1
i31._.0021	náležitosti úřední a obchodní korespondence	4	CompetenceSuitabilityEnum.1

Popisy úrovní naleznete zde: https://nsp.cz/downloads/Priloha_c2_manualu.pdf

Obecné dovednosti

Kód	Název	Úroveň 0-3
b01	Počítačová způsobilost	3
b02	Způsobilost k řízení osobního automobilu	0
b03	Numerická způsobilost	2
b04	Ekonomické povědomí	3
b05	Právní povědomí	2
b06	Jazyková způsobilost v češtině	3
b07	Jazyková způsobilost v angličtině	3
b08	Jazyková způsobilost v dalším cizím jazyce	2

Popisy úrovní naleznete zde: https://nsp.cz/downloads/Priloha_c10_manualu.pdf

Měkké kompetence

Kód	Název	Úroveň 0-5
2.1	Kompetence k efektivní komunikaci	5
2.6	Kompetence k vedení lidí	4
3.3	Kompetence k objevování a orientaci v informacích	5
1.4	Kompetence ke zvládnání stresu a zátěže	4
4.1	Kompetence k aktivnímu přístupu	4
1.1	Kompetence k celoživotnímu vzdělávání	5
4.2	Kompetence k plánování a organizování práce	4
4.4	Kompetence k řešení problémů	5
4.5	Kompetence k samostatnosti	5
4.6	Kompetence k výkonnosti	4
2.3	Kompetence k orientaci na zákazníka a uspokojování zákaznických potřeb	5
1.2	Kompetence k flexibilitě	4
1.3	Kompetence ke kreativitě	3
2.2	Kompetence ke kooperaci	4
2.4	Kompetence k ovlivňování a rozvíjení ostatních	4

Popisy úrovní naleznete zde: https://nsp.cz/downloads/Priloha_c9_manualu.pdf